

ปีที่ 5 ฉบับที่ 37 : 20 กันยายน 2545 <http://epid.moph.go.th/>

วิทยาลัยนวกองระบดวทยา

“ศูนย์ความเชียวชาญระดับสากลในด้านมาตรฐานงานระบดวทยา ประสานความร่วมมือกับเครือขายภายใน และนานาชาติ สร้างองค้ความรู้และภูมิปัญญา ปองกันโรค ภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน”

สารบัญ

★ ก้าวทันโรค

- การตายที่ไม่ทราบสาเหตุจำนวนมากใน Madagascar 585

- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก 587

★ ข้อมูลรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบดวทยาเรงด่วน

สัปดาห์ที่ 37 (8-14 กันยายน 2545) 589

★ แผนภูมิโรคไข้เลือดออก 595

★ สรุปข่าวการระบด (วันที่ 8 - 14 กันยายน 2545) 597

★ บันทึกท้ายบท 600

.....
ทุกรายงานมีคุณค่าต่อระบบเฝ้าระวัง
และการควบคุมปองกันโรค

โปรดช่วยกันตรวจสอบ จำนวนและความถูกต้อง
และส่งให้ทันตามกำหนดเวลา

.....
โปรดส่งรายงานให้กองระบดวทยา
ภายในเช้าวันอังคาร

สัปดาห์ที่ 37 ระหว่างวันที่ 8 - 14 กันยายน 2545

ส่งรายงานข้อมูลเฝ้าระวังโรคทางระบดวทยาเรงด่วน

ทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์นี้ 58 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 76.31

ก้าวทันโรค

การตายที่ไม่ทราบสาเหตุจำนวนมาก ใน Madagascar

สดารัตน์ ผาตินาวิน

กลุ่มงานระบดวทยาโรคติดเชื้อ กองระบดวทยา

มีรายงานจาก ProMED-mail ว่ามีผู้ป่วยและตายจำนวนมากใน Madagascar ด้วยอาการและอาการแสดงคล้ายไข้หวัดใหญ่ อาการเริ่มแรก ปวดศีรษะ ตามด้วยปวดคอและทรวงอก ไอแห้งๆ ถ้าได้รับการรักษาทันท่วงที มักจะไม่เสียชีวิต แต่ถ้าไม่ได้รับการรักษาจะเสียชีวิตภายใน 2 สัปดาห์ พบมากในเด็กและผู้สูงอายุ ผู้ป่วยรายแรกเสียชีวิตวันที่ 2 มิถุนายน 2545 การระบดกระจายไปทั่ว 5 จังหวัด จากทั้งหมด 6 จังหวัด ยกเว้นจังหวัด Antsiranara ซึ่งตั้งอยู่ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ (ดังรูป)

จนถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2545 มีรายงานผู้ป่วย 22,646 ราย เสียชีวิต 671 ราย อำเภอ Ikongo จังหวัด Fianarantsoa มีผู้ป่วยมากที่สุด 18,808 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.0 ของผู้ป่วยทั้งหมด เสียชีวิต 556 ราย (ประเทศ Madagascar อยู่ในทวีปแอฟริกาใต้ เป็นเกาะในมหาสมุทรอินเดีย อยู่ทางตะวันออกของประเทศ Mozambique มีเนื้อที่ 587,040 ตารางกิโลเมตร ประชากร 15,982,563 คน)

ทีมงานระหว่างประเทศจาก Global Outbreak Alert and

Response Network ได้ไปช่วยสอบสวนโรค ตั้งแต่วันที่ 16

2545 พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากเนื่องจากประชาชนไม่ไป

รับการรักษาที่โรงพยาบาล โดยคิดว่าเป็นไข้หวัดธรรมดาและไปรักษา

แผนโบราณ ประกอบกับการขาดสารอาหารในพื้นที่ที่มีการเจ็บป่วย

กระทรวงสาธารณสุขแห่ง Madagascar องค์การอนามัยโลก

UNICEF และ โครงการอาหารโลก ได้สนับสนุนอาหารที่มีโปรตีนสูง พร้อมจัดตั้งศูนย์ให้สุศึกษาด้าน

โภชนาการขึ้น มีการตรวจพบไวรัส influenza A (H3N2) จำนวน 2 ตัวอย่างจากที่ส่งตรวจ 39 ตัวอย่าง ในจังหวัด

Fianarantsoa และมีการตรวจพบไวรัส influenza A (H3N2) เพิ่มขึ้นในจังหวัดอื่น (แต่ไม่มีข้อมูล) ไวรัสที่ตรวจ

พบเป็นสายพันธุ์ A/Panama/2007/97-like(H3N2) ที่พบในการระบาดทั่วโลก ระหว่างปี 2544 – 2545 และได้ให้คำแนะนำดังนี้

- ขยายระบบเฝ้าระวังเฉพาะพื้นที่(sentinel) และใช้นิยามโรคสำหรับการเจ็บป่วยที่คล้ายไข้หวัดใหญ่
- ปรับปรุงการดูแลรักษาผู้ป่วย และฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์
- ให้สุศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่ให้รู้ถึงความจำเป็นในการมารับการรักษา เมื่อมีอาการทางระบบหายใจโดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงสูงคือ เด็ก ผู้สูงอายุ และ ผู้ป่วยเรื้อรัง

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ได้รับรายงานมากที่สุด 55,559

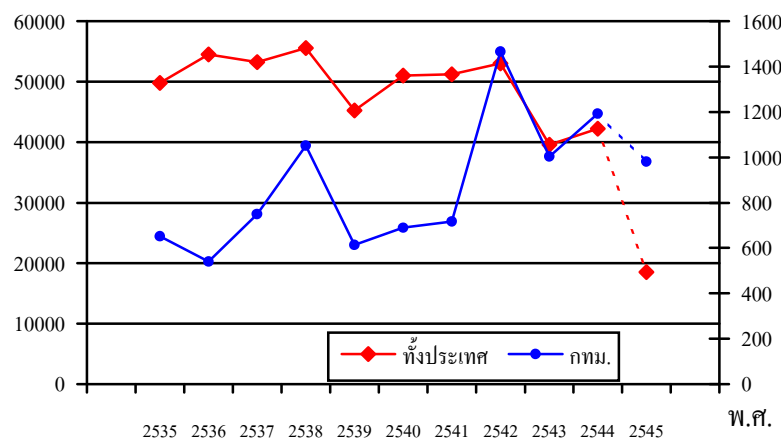
รายใน พ.ศ. 2538 และน้อยที่สุด 39,594 ราย ใน พ.ศ. 2543 คิดเป็นอัตราป่วย 93.44 และ 64.09 ต่อประชากรแสนคน

ตามลำดับ อัตราป่วยมีแนวโน้มลดลง ในปี พ.ศ. 2545 ช่วง 8 เดือนแรก กองระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วย 18,495 ราย (รูปที่ 1) ลักษณะการเกิดโรคที่พบผู้ป่วยสูงติดต่อกัน 3 ปี แล้วลดต่ำลง 1 ปี คาดว่าปี

2545 จะมีผู้ป่วยต่ำกว่าหรือเท่ากับปี 2544 (มีผู้ป่วย 42,366) ราย จำนวนผู้เสียชีวิตในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มากที่สุด 9 รายในปี 2541 อัตราป่วยสูงสุดพบในกลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไป การกระจายของโรครายเดือนพบมากในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคมของทุกปีพบผู้ป่วยมากที่สุดในภาคใต้ ลักษณะการเกิดโรคคล้ายกันทั่วประเทศ กรุงเทพมหานคร

ตั้งแต่ปี 2535 – 2544 พบผู้ป่วยมากที่สุดใน พ.ศ. 2542 จำนวน 1,466 ราย แต่ในปี 2545 ยังไม่พบความผิดปกติ

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ทั่วประเทศและกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 – 2545

(สิงหาคม)

จากการเฝ้าระวังไวรัสไข้หวัดใหญ่ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขใน 5 จังหวัดได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ตาก หนองคาย และสงขลา ในปี 2544 ได้รับตัวอย่างส่งตรวจ 714 ตัวอย่าง มาจากกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 87.62 ตรวจพบเชื้อ 325 ตัวอย่าง (ร้อยละ 45.52) โดยพบ Influenza type A 229 ราย (subtype H1N1 จำนวน 146 ราย, subtype H3N2 จำนวน 69 ราย, ไม่ทราบ subtype 14 ราย) และ Influenza type B 96 ราย ในปี พ.ศ. 2545 ช่วง 6 เดือนแรกได้รับตัวอย่างส่งตรวจ 306 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพมหานครเช่นกัน ตรวจพบเชื้อ 98 ตัวอย่าง (ร้อยละ 32.03) พบ Influenza type A 50 ราย (subtype H3N2 จำนวน 17 ราย, ไม่ทราบ subtype 33 ราย) และ Influenza type B 48 ราย

หมายเหตุ : ขอขอบคุณสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่กรุณาส่งมอบข้อมูล

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 14 กันยายน 2545 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก (DF + DHF + DSS) รวม 82,915 ราย อัตราป่วยเท่ากับ 133.07 ต่อประชากร